

24 mei 2018

Fietsblog GLD-17: Binnendoor van Grafwegen naar Grave

Fietsen over Grenzen kon niet passender beginnen dan met een overnachting op een grens: mijn tentje stond afgelopen nacht (biina)

Privacy & Cookie verklaring

precies op de grens tussen Nederland en Duitsland. De Nederlandse camping loopt helemaal door tot aan de weg in Duitsland, maar heeft daar geen in- of uitgang. De grens wordt hier, ondanks de vrijheid van verkeer, nog ouderwets gerespecteerd.

De grens is hier bijna voelbaar. Aan Duitse kant reist er een donkere muur op van de bomen van het Reichswald. Aan Nederlandse kant is er de rommeligheid van een grensstreek. Smokkelen was hier vanuit Nederlandse kant lang vast bestandsdeel van de broodwinning. In de tweede wereldoorlog is er ook vanaf Duitse kant gesmokkeld: de vrouw van de boswachter smokkelde Joodse vluchtelingen over de grens. Zonder dat haar man dit wist, want die had juist de taak om streng op smokkel toe te zien, in welke richting dan ook.

Nu schrijf ik dit blog nadat ik mijn tentje voor de komende nacht heb opgezet. En ik ben moe. Niet zozeer van de lichamelijke inspanning. Ook al begon de fietstocht vanochtend met een pittige klim vanuit Groesbeek naar de Mookerheide, dat bovenop een stuwwal ligt. Bovendien waren de wegen hier deels grindwegen, wat het fietsen met bagage ook nog eens zwaarder maakt. Maar het tweede deel van de tocht gaat over de dijkjes in het rivierenland en die zijn vlak. En geasfalteerd bovendien, dus daar glij je ook met bepakking gemakkelijk overheen.

Ik ben moe geworden van de vele indrukken die ik op deze relatief korte rit heb opgedaan. Wat is Gelderland toch mooi (en Noord-Brabant want daar eindigt mijn tocht langs de grenzen van Gelre vandaag). Om te beginnen: de Mookerheide. Niet alleen heeft hier een slag plaatsgevonden waarbij het leger van De Prins verloor, en hijzelf twee broers. Ook is deze hooggelegen plek een strategische landingsplek geweest voor zweefvliegtuigen in de Tweede Wereldoorlog bij de slag om Arnhem. Het framework van zo'n glider is nagebouwd en staat daar als zichtbare herinnering. In het echt zijn de vliegtuigen, die na de vaak harde landing niet meer vliegen konden, door de boeren uit de omgeving nuttig gebruikt: als bouwframe voor een kippenhok.

Het gebied van de landingsplek heeft de naam 'Klein America', maar niet om de reden die voor de hand ligt: als eerbetoon aan de bevrijders. Een gids die met een groep aankomt bij het monument van de glider waar ik

nog bijsta, vertelt de ware reden: ‘Boeren die in de jaren dertig te arm waren om te emigreren, namen de woeste gronden van de heide in gebruik. Het glooiende landschap leek wat hun betreft op het beloofde land America, waar ze nooit aan zouden komen. Maar dat hoefde ook niet meer, want het land bleek dankzij moderne landbouwtechnieken minstens zo vruchtbaar als het echte America. Vandaar ‘Klein America.’

Wanneer ik na een bezoek aan de Landswinkel in het Jachtslot de Mookerheide de stuwwal afdaal naar het rivierengebied kom ik bij het sluiscomplex Heumen. Ik raak in gesprek met een oudere heer, die daar wacht op de reparatie van zijn auto in de garage iets verderop. Hij vertelt me dat hij vroeger vrachtwagenchauffeur was en meent zich te herinneren dat je toen nog over de oude sluis moest rijden. Ik had het informatiebordje naast de sluis al gelezen en kon bevestigen wat hij zich herinnerde. ‘Ik reed met groente uit het Westland naar de markt in Duitsland. Er waren toen nog geen snelwegen, driekwart van de tijd reed je gewoon door dorpen en steden binnendoor. Mijn wagen kon trouwens toch niet harder dan 70. De grens werd voor ons tot 10 uur s’-avonds opengehouden. Want ook in Duitsland eten ze de groente graag vers. Een avontuurlijke tijd, heel anders dan dat filerijden op snelwegen van nu’. Wanneer ik even later wegfiets en gepasseerd word door een enorme vrachtwagen die stenen komt halen bij de fabriek, ben ik toch wel blij dat dit maar heel zelden onderweg gebeurt. Voor het plezier van landelijke fietstochten zijn die snelwegen een zegen.

Als ik via de brug naast de snelweg het kanaal oversteek kom ik in het plaatsje Heumen zelf aan. Hier is de godsdienststrijd zichtbaar: aan beide kanten van het marktplaatsje staan twee kleine kerken. De nieuwste kerk is de Rooms Katholieke kerk. De oudste kerk is nu de kerk van de Protestanten, maar was daarvoor de Rooms Katholieke kerk. En tussen beide kerken staat de dorpskroeg.

Wanneer ik ten slotte de Maas oversteek over de imposante ijzeren brug, kom ik aan in bestemming van deze dag: Grave. Hier zal ik morgen het Graafs museum en het graf van de Graaf gaan bezoeken. Maar nu ben ik blij dat ik gestrekt kan in mijn tentje. En hoop dat het vannacht niet zo regent als gisteren...

Zelf deze route ontdekken?

Bovenstaande blog gaat over [traject 17](#) van de route [Fietsen over Grenzen](#). Dit traject loopt van Groesbeek naar Grave. [Lees meer over dit traject](#).

Geschreven door Marc Beek

Mijn naam is Marc Beek (54 jaar, Harderwijk) en ik ga Fietsen over Grenzen. Ik ben een ervaren vakantiefietser, dus weet mijn tempo aan te passen aan de schoonheid van het landschap en de bezienswaardigheden op de route. Al fietsend ga ik op zoek naar de geschiedenis van toen en dat in woord verbinden met het leven van nu. Want die grens uit het verleden vormde dan wel ooit een barrière, vaak was het ook een aanmoediging om grenzen te verleggen.

Deel deze pagina op social media:

[< Vorige](#)

[Volgende >](#)